

Vaihtoehtona vuokraaminen

Hevosen vuokraaminen on harrastajalle usein järkevä vaihtoehto omistamiselle. Samoin varsinkin pimeimpään vuodenaikaan monen hevosenomistajan mielessä käy vaihtoehto, että omalla hevosella voisi olla useampikin liikuttaja. Vuokrauksessa hevosen käytöstä ja hoidosta ei päätetä yksin, joten yhteistyökykyä vaaditaan kaikilta osapuolilta. Huolellisesti tehty, selkeä vuokrasopimus ehkäisee riitatilanteita ennalta.

Kuten kaikessa yhteiselämässä, liitto toimii vain, jos molemmat hyötyvät ja osapuolet tulevat toimeen keskenään. Vuokraussuhde, kuten kimppaomistamisenkin, vaatii neuvottelua, joustoa ja kompromisseja. Jos kuitenkin samanhenkiset ja joustavat ihmiset päättävät asioista sopuisasti, lopputulos voi olla erittäin onnistunut ja ennen kaikkea hevosen edun mukainen.

Vuokraamisen ja kimppaomistuksen ero on siinä, että vuokraaja jättää omistajan oikeudet ja vastuun toiselle, tyytyen itse jonkinlaiseen käyttöoikeuteen. Kimpassa omistajuus ja sen mukanaan tuoma päättävältä sekä vastuu jaetaan osakkaiden kesken.

Vuokrasopimus voi koskea esimerkiksi oikeutta käydä ratsastamassa kyseisellä hevosella yhtenä tai kahtena päivänä viikossa, tai vuokraaja voi saada koko hevosen hal-

lintoikeuden itselleen esimerkiksi hevosen ylläpitokuluja vastaan.

Harrasteratsun vuokraamisessa kenties tyypillisin vuokraustapa lienee sopia päivästä, jolloin vuokraaja saa käyttää hevosta itsenäisesti tai osallistuu hevosella ratsastustunnille. Se voi olla hyvä tapa "harjoitella" ennen oman hevosen hankintaa tai yksi tapa harrastaa.

Sopimus auttaa varautumaan "mitä jos"-tilanteisiin

On tärkeää, että vuokraajan ja omistajan välille tehdään huolellisesti kirjallinen sopimus, johon on kirjattu molempien osapuolten vastuut ja velvollisuudet, myös taloudelliset, ja ajatella asioita pidemmälle tulevaisuuteen aina sopimuksen purkuun asti.

Käytännön kannalta on järkevämpää mieluummin keskustella erilaisista mahdollisista ongelmista etukäteen, ettei vahingon tapahtuessa tai ongelman ilmaantuessa tarvitsisi riidellä vastuista. Esimerkiksi hevosen kuolemaa tai vakavaa vammautumista on ikävää ajatella, mutta pahimmassa tapauksessa niinkin voi käydä.

Yhtä aukotonta, kaikkiin tilanteisiin sopivaa valmista sopimus pohjaa ei ole. Kyse on osapuolten välisestä sopimisesta ja sovittujen asioiden ylös kirjaamisesta. Selkeys ehkäisee riitoja ennalta. Allekirjoitettu sopimus sitoo molempia osapuolia.

Kilpahevosen vuokraaminen

Kun hevonen vuokrataan kilpailukäyttöön, on tavallista että vuokraaja vastaa tuona aikana myös hevosen valmentamisesta ja

Kuva Minna Svartsjö

muusta hoidosta. Sekä kilparatsun että -ravurin vuokrasopimuksia tehdessä suositeltavaa on kirjallisen sopimuksen lisäksi myös teettää hevoselle eläinlääkärin tarkastus kuten myyntitilanteessakin. Sopimukseen kirjataan sovitut asiat koskien mm. hevosen käyttöä, vakuutuksia, kulujen jakoa, palkintorahoja sekä kilpailuttamista.

Hevosen vuokra voi muodostua hevosen ansaitsemista palkintorahoista maksettavasta osuudesta, kiinteästä kertaluontoisesta tai vuosittaisesta summasta, tai hevonen voidaan vuokrata ylläpitokuluja vastaan. Sopimusten sisällöt toki vaihtelevat paljon mm. hevosen arvon ja siihen kohdistuvien odotusten mukaan. Esimerkiksi nuoren ratsun tapauksessa hevosen arvo voi myös nousta vuokra-aikana koulutuksen edetessä.

Siitostamma

Hevoskasvatuksesta kiinnostunut voi haluta vuokrata tamman. Näin hän pääsee itse päättämään mieleisestään sukuyhdistelmästä ja olemaan mukana syntyvän varsan elämässä alusta lähtien, mutta hänen ei tar-

vitse ostaa ensin tammaa. Omistajan kannalta tamman vuokralle antaminen voi olla hyvä vaihtoehto, koska hänen ei puolestaan tarvitse tällöin kantaa huolta syntyvän varsan elättämisestä ja myynnistä.

Sopimuksessa määritellään paitsi hevosen pitoon, hallinointiin ja käyttöön liittyvät vastuut ja velvollisuudet, myös varsaan liittyvät asiat, kuten astutuskulut ja varsamaksu, varsominen, varsan siirtyminen vuokraajan omistukseen, varsan kasvattaja (siirretäänkö tamman hallintaoikeus kasvattajarekisterissä vuokraajalle), tamman mahdollinen uudelleen siemennys varsomisen jälkeen sekä toiminta tilanteessa jossa tamma ei tiinehdy, luo varsan, tamma tai varsa kuolee, ja niin edelleen.

Hevosen hallintaoikeus siirretään vuokraajan nimiin tekemällä ilmoitus Suomen Hippokseen. Hallintaoikeuden siirto voidaan tehdä kasvattaja-, omistaja- tai kilpailurekisteriin. Tieto hallintaoikeuden siirrosta näkyy hevosen rekisteritiedoissa Heppa-järjestelmässä.

Viivi Huuskonen

SHKL tarjoaa jäsenetuna sopimus pohjia, joita jäsenet voivat ladata www.shkl.net-sivuston Jäsenille-osiosta (ohjeet omien tunnusten aktivoimiseen löydät lehden sivulta 2). Saat sopimus pohjan myös SHKL:n toimistolta sähköpostitse. Muille kuin yhdistyksen jäsenille sopimus pohjat ovat maksullisia.

Lähteet:

Sopimus pohjat (Hevosen vuokrasopimus pohja, kilparatsun vuokrasopimus pohja, ravihevosen kilpailuoikeuden vuokrasopimus pohja, SHKL ry)

Laitinen A., Mattila, E. (toim.) Matkalla hevosen omistajaksi - opas hevosen hankinnasta ja omistamisesta, Hippolis ry 2012.